

TullihallitusTarkastusyksikkö, Tullivalvonta ja Tekniikka
ELu

22.9.2011

Dnro

Verotus

Seppo Raitolahti

Viite Lausuntopyynnöt alkoholiveron ja tupakkaveron korotuksia koskevista HE:stä (deadline 22.9.).

Tarkastusyksikön kommentit lausuntoa varten

Lausuntopyyntö on osoitettu Tarkastusyksikölle, Tullivalvonta ja Tekniikka vastuualue lausuu yhteisesti laadittavaa lausuntoa varten seuraavaa:

Veronkorotuksen mitoituksessa on otettava huomioon kotimaisen hinnannousun vaikutus matkustajatuontiin ja laittomaan tuontiin. Vuosina 2008 ja 2009 alussa toteutettujen veronkorotuksen seurauksena matkustajatuonti on lisääntynyt. Ehdotettu uusi veronkorotus merkitsee hyvin todennäköisesti matkustajatuonnin lisääntymistä entisestään.

Veronkorotuksesta johtuvan alkoholijuomien ja tupakkatuotteiden vähittäishintojen nousun seurauksena tilastoidun kulutuksen arvioidaan vähenevän ja osan kulutuksesta korvautuvan sekä matkustajatuonnilla että laittomalla maahantuonnilla. Matkustajatuonnin lisääntymisen vuoksi alkoholin kokonaiskulutuksen vähenemisen arvioidaan jäävän noin kahteen prosenttiin. Tupakkatuotteiden osalta maahantuontia rajoittaa Tupakkalain 7b§. Laki tuli voimaan 2009, jonka jälkeen ei enää ole voinut maahantuoda ilman suomen ja ruotsinkielisiä varoitusmerkkejä kuin tupakkalain 7b§:ssä säädetty määrä., joten kulutus ei tältä osin tule korvautumaan laillisella maahantuonnilla. Tämä merkitsee sitä, että laittoman maahantuonnin osuus lisääntyy huomattavasti. Laittoman maahantuonnin lisääntymisen vuoksi tupakkatuotteiden yhteenlasketun kokonaiskulutuksen vähenemisen arvioidaan jäävän myös vajaaseen kahteen prosenttiin.

Matkustajatuonnin osuus eri alkoholijuomien kokonaiskulutuksesta vaihtelee suuresti. Tällä on merkitystä arvioitaessa sitä, miten veronkorotukset vaikuttavat eri juomien matkustajatuontiin. Matkustajatuonnin osuus kokonaiskulutuksesta on suurinta väkevissä alkoholijuomissa. Vuonna 2010 väkevästä alkoholijuomista 30 prosenttia, eli noin 8,9 miljoonaa litraa, arvioidaan tuodun matkustajatuontina. Viinien kulutuksesta noin 15 prosenttia arvioidaan tuodun matkustajien toimesta. Suomen ja Viron välinen alkoholijuomien hintaero on merkittävä ja se on kasvanut Suomen alkoholiverokorotusten myötä.

Dnro

Tullihallitus

22.9.2011

Tarkastusyksikkö, Tullivalvonta ja Tekniikka

ELu

Alkoholiveropolitiikkaa tulee edelleen kehittää pitkäjänteisesti varoen suurten tai nopeiden veromuutosten tekemistä, jotta matkustajatuonti ei rapauttaisi alkoholiveron veropohjaa. Aikaisemman kehityksen perusteella voidaan sanoa, että kotimaisella alkoholijuomien hintatasolla ja matkustajatuonnilla on selkeä yhteys, sillä kotimaisen hintatason nousun seurauksena alkoholin matkustajatuonti on kasvanut ja tilastoitu alkoholikulutus vähentynyt.

On oletettavaa, että nuorten alkoholin kulutus on aikuisten kulutusta herkempää hintamuutoksille. Nuorilla on vähemmän rahaa käytössään ja pienemmät mahdollisuudet hankkia alkoholia matkustajatuonnilla mutta voivat helpommin hankkia alkoholia laittomilta markkinoilta.

Tupakkatuotteiden osalta laitton maahantuonti ja laittomat markkinat kasvaisivat hallitsemattomasti, kotimainen veropohja pienenesi sekä tupakkaverotuksen valtiontaloudelliset ja terveydelliset tavoitteet vaarantuisivat. Tupakkatuotteiden veronkorotus voi johtaa laittomasti maahantuotujen tupakkatuotteiden lisääntymiseen, sillä tupakkatuotteiden hintaerot Suomen ja lähialueiden välillä ovat suuria.

Niin matkustaja- kuin kaupallisen liikenteen valvonnassa tullin täytyy huomioida alkoholin ja savukkeiden laittoman maahantuonnin todennäköinen lisääntyminen sekä riskienarvioinnissa että resurssiallokoinnissa. Muutokset konkretisoituvat tullissa työn lisääntymisenä ja resurssitarpeena. Harmaan talouden torjuntaohjelmassa esitetyn resurssilisäyksen voidaan katsoa täyttävän tätä tarvetta.

Erik Dannbäck
Tullivalvontapäällikkö